ISSN 2222-4459 (Print)
ISSN 2311-116X (Online)
НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ
«БІЗНЕС ІНФОРМ»
№ 1 '2019 р. (492)
Періодичність 1 раз на місяць
Видається із січня 1992 р.
Свідоцтво про реєстрацію
КВ №19905-9705 ПР від 02.04.2013 р.

ЗАСНОВНИКИ:
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ РОЗВИТКУ НАН УКРАЇНИ (ХАРКІВ)
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. С. Кузнеця

ВИДАВЕЦЬ:
ФОП Лібуркіна Л. М.

РЕДАКЦІЯ
Головний редактор: д-р екон. наук, проф. ***В. С. Пономаренко***
Науковий редактор: д-р екон. наук, проф., член-кор. НАН України ***М. О. Кизим***
Випусковий редактор: д-р екон. наук, доцент ***В. Є. Хаустова***

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:
д-р екон. наук, проф. ***Алєксєєв І. В.*** (Львів)
д-р екон. наук, проф. ***Амосов О. Ю.*** (Харків)
д-р екон. наук, проф. ***Благун І. С.*** (Івано-Франківськ)
д-р екон. наук, проф. ***Гізатуллін Х. Н.*** (Єкатеринбург, Росія)
канд. екон. наук, проф. ***Гонда В.*** (Братислава, Словаччина)
д-р екон. наук, проф. ***Жуковський М.*** (Люблін, Польща)
д-р екон. наук, проф. ***Заруба В. Я.*** (Харків)
д-р екон. наук, проф. ***Іванов Ю. Б.*** (Харків)
д-р екон. наук, проф. ***Клебанова Т. С.*** (Харків)
д-р екон. наук, проф. ***Ковальчук К. Ф.*** (Дніпро)
д-р екон. наук, проф. ***Орлов П. А.*** (Харків)
д-р екон. наук, проф. ***Погорлецький О. І.*** (С.-Петербург, Росія)
д-р екон. наук, проф. ***Християновський В. В.*** (Вінниця)
д-р філософії (економіка) ***Шоша Жан-Юг*** (Ліон, Франція)

У журналі можуть друкуватися основні результати дисертаційних робіт з економічних наук

Журнал реферується у загальнодержавній реферативній базі даних «Україніка наукова» та в українському реферативному журналі «Джерело»

ЖУРНАЛ «БІЗНЕС ІНФОРМ« ПРЕДСТАВЛЕНО В МІЖНАРОДНИХ НАУКОМЕТРИЧНИХ БАЗАХ ДАНИХ, РЕПОЗИТОРІЯХ І ПОШУКОВИХ СИСТЕМАХ:

- Ulrichsweb Global Serials Directory (США);
- Research Papers in Economics (США);
- Російський індекс наукового цитування (Росія);
- Index Copernicus (Польща);
- Directory of Open Acess Journals;
- Academic Journals Database (Швейцарія);
- Research Bible (Японія);
- Соціонет (Росія);
- Open Academic Journals Index;
- GetInfo (Німеччина);
- BASE (Німеччина);
- OpenAIRE (Європейський Союз);
- SUNCAT Union Catalogue (Велика Британія);
- COPAC Union Catalogue (Велика Британія);
- J-Gate (Індія);
- Open Access Library;
- Advanced Science Index;
- Академия Google (США);
- InfoBase Index;
- WorldCat

ЗІ СПИСКУ
ДРУКОВАНИХ (ЕЛЕКТРОННИХ) ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ, ЩО ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО ПЕРЕЛІКУ НАУКОВИХ ФАХОВИХ ВИДАНЬ УКРАЇНИ

Журнал **«Бізнес Інформ» («Бизнес Информ», «Business Inform»)** (Співзасновники: НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця)

Додаток 10 до Наказу Міністерства освіти і науки України від 12.05.2015 р. № 528

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Лучик С. Д., Лучик М. В. Якість життя молоді: питання добробуту 8
Журавель О. В., Міхляєв М. О. Розвиток мотиваційної теорії та її адаптація до умов ринкової конкуренції 15
Сосновська О. О., Житар М. О. Аналіз методів оцінки рівня економічної безпеки підприємств 21
Цікало Є. І. Підхід до ідентифікації стану суб'єкта господарювання 27
Іванов Р. В., Іванов К. Р. Логістика та домашні господарства 34

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ

Наумова М. А. Вплив глобальних викликів на функціонування ринку праці 40

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД

Жилінська О. І., Салаєв К. Г. Концептуальна модель зміцнення економічної безпеки Азербайджану 50
Ізмайлов Я. О., Єгорова І. Г. Аналіз державно-приватного партнерства в Україні та світі 60

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Доброскок Ю. Б., Чумак А. О. Етапи виходу малого та середнього бізнесу на ринок США через міжнародну платформу електронної комерції Etsy 68
Горбаль Н. І., Гресько В. В., Гудима Р. В. Тенденції та перспективи розвитку українського експорту 73
Крамарев Г. В., Шликова В. О., Леванда О. М. Аналіз динаміки та структури зовнішньоторговельної діяльності України 79

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

Ханін І. Г., Поляков М. В., Рябоконь М. В. Концептуальні основи інжинірингових шкіл у контексті формування національної інноваційної системи в Україні 92
Красностанова Н. Е., Привалова Н. В. Контролювання розвитку інноваційно активних підприємств 99
Квітка А. В., Балаклеєць К. Ю. Європейські тренди в інноваційному підприємництві 105

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ

Кравчун А. С. Роль самоорганізації для розбудови інвестиційної платформи національної економіки в умовах недосконалості трансферу технологій 114

НАУКА ТА ОСВІТА

Бондаренко О. М., Захарченко Л. А., Олтян І. П. Впровадження дуальної освіти в підготовку економістів і менеджерів сфери телекомунікацій на засадах компетентнісного підходу 119
Холявко Н. І. Підхід до фінансування вищої освіти України за концепцією Quadruple Helix 125

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Краус Н. М., Краус К. М., Манжура Л. В. Професії майбутнього у віртуальній реальності інноваційно-цифрового простору 132
Плотнікова Л. І., Романенко М. В., Синенко С. І. Сутність електронної торгівлі у світовій економіці 139
Белявцева В. В. Інноваційні переваги інформаційного управління підприємницькою діяльністю 145

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Гонта С. В. Наукові підходи та методи аналізу соціальної інфраструктури регіонів України 151
Гуменюк В. В., Перегуда Р. І. Формування фінансово й організаційно спроможних органів місцевого самоврядування в Україні 156
Ревко А. М. Методологічні принципи та критерії структурного аналізу соціальної інфраструктури регіонів України 164
Возняк Г. В., Пелехатий А. О. Бюджетна політика регіонів України у фокусі реформи фінансової децентралізації: концептуалізація та напрями вдосконалення 170

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ

Щелкунова Л. І., Ємець М. С. Фрактальний аналіз динаміки міжнародних прибуттів у туризмі 178
Пивавар І. В. Удосконалення методології оцінки й аналізу рівня економічної безпеки підприємства 184
Ус Ю. В., Яремко А. Д. Теоретико-методичні основи оцінки трудової складової антикризового потенціалу підприємства 192
Савченко М. В., Шкуренко О. В. Інтегральний підхід щодо оцінки економічної безпеки експортоорієнтованих соціально-економічних систем 199

ЕКОНОМІКА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І АПК

Грошев С. В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю використання земельних ресурсів фермерських господарств 208
Логоша Р. В., Мороз І. О., Кричковський В. Ю. Потенціал і проблеми розвитку вітчизняного ринку органічного овочівництва 215
Харченко Р. В. Проблеми та перспективи розвитку сільськогосподарської кооперації в об'єднаній територіальній громаді 221

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Україна, 61001, Харків,
пров. Інженерний, 1а,
Бібліотечний корп., 2 пов., к. 224.
Тел./факс: (057) 702-05-25
e-mail: biz_inf@ukr.net
www.business-inform.net

АДРЕСА ВИГОТІВНИКА:
ФОП Рубашкін Д. Ю.
Україна, 61002, Харків,
вул. Маршала Бажанова, 28.
Тел.: 067-579-46-58

ПЕРЕДПЛАТА:

- у Видавця;
- **ТОВ «Меркурій Експрес»:**

Україна, 49038, Дніпро,
вул. Ярослава Мудрого, 33.
Тел.: (093) 393-57-40

Науковий журнал
БІЗНЕС ІНФОРМ
БИЗНЕС ИНФОРМ
BUSINESS INFORM

Видається 1 раз на місяць

Мова видання – українська, російська, англійська

Рекомендовано до друку рішеннями: вченої ради ХНЕУ № 6 від 21.01.2019 р.
вченої ради НДЦ ІПР НАНУ № 1 від 14.01.2019 р.

Здано до набору 20.12.2018 р.
Підписано до друку 21.01.2019 р.

Формат 60 х 84/8.
Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 52,8. Обл.-вид. арк. 67,7.

Надруковано у ФОП Рубашкін Д. Ю.
Замовлення № 470. Наклад 100 прим.

© **БІЗНЕС**ІНФОРМ, 2019

ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ

Богдан Н. М., Рябєв А. А., Краснокутська Ю. В. Моніторинг фінансово-економічної безпеки підприємства готельного комплексу як детермінант розвитку туристського сектора регіону 229
Чкан І. О. Законодавче виконання питання захисту прав споживачів ринку фінансових послуг 236
Чорна М. В., Бугріменко Р. М., Зонвіре О. Особливості формування нового ринкового простору на вітчизняному споживчому ринку 241

ЕКОНОМІКА ТРАНСПРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ

Носач І. В., Лєбєдєва Д. О. Оптимізація структури активів вітчизняних авіакомпаній 249

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

Білявська А. В., Мізунська І. Р., Ковальчук Н. О. Аналітичні аспекти управління рівнем ліквідності та платоспроможності підприємств енергетики 255
Мельник О. М. Принципи формування та використання механізмів ресурсного забезпечення діяльності переробного підприємства 261
Вітюк А. В., Савельєва А. О. Аналітичне дослідження факторів впливу на фінансову стійкість машинобудівних підприємств Вінницької області 267
Волошан І. Г., Волковська Я. В. Облікова і податкова політика в управлінні бізнес-процесами промислових підприємств 273

ОБЛІК І АУДИТ

Безручук С. Л., Селецька Д. О. Проблеми оцінки інвестиційної нерухомості за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку 279
Лукін В. О., Маляревський Ю. Д. Принципи обліку: проблеми термінології 284
Усатенко О. В. Економічний аналіз діяльності венчурних фондів у системі аудиту 291

ФІНАНСИ, ГРОШОВИЙ ОБІГ І КРЕДИТ

Грищенко Т. В., Анзіна Г. В. Основні напрями впливу фінансіалізації на функціонування національних економік і суб'єктів господарювання 296
Бріль М. С. Просторово-динамічний аналіз стану фондового ринку України 303
Петровська С. А., Петровський М. В. Проблеми забезпечення грошово-кредитної безпеки України 311
Жук І. І. Трансформація фіскальної політики та її вплив на економічний потенціал держави 317
Кузькін Є. Ю. Теоретико-методологічний базис формування фіскального простору місцевого самоврядування в умовах фінансової децентралізації 322
Макаренко У. Б. Фінансове регулювання розвитку медіакорпорацій в Україні 331
Вейц О. І. Обґрунтування поняття легалізації доходів клієнтів банку 337
Тулай О. І., Ямелинець А. І. Податок на доходи фізичних осіб: роль та значення в умовах бюджетної децентралізації 343
Зверук А. А., Лисенко Т. С. Управління кредитною діяльністю банківських установ: сутність, практика, напрями вдосконалення 349

МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ

Цаль-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю. Статистично-облікове забезпечення оцінювання якості зайнятості персоналу на підприємстві за показником доданої вартості 358
Акименко Н. В., Мамонтенко Н. С. Системна мотивація управлінського персоналу підприємства 364
Нестеренко Р. В. Оцінка економіко-організаційного забезпечення діяльності підприємств машинобудування як об'єктивна основа впровадження логістично-орієнтованих систем 371
Дорошкевич К. О., Вороновська М. М., Івасюк В. В. Процес менторингової діяльності на підприємствах в умовах інноваційного розвитку 377
Чорний А. В. Роль Скрам-майстра в розвитку лідерських компетентностей персоналу IT-підприємств 383
Кизенко О. О. Формування зон контролю в системі стратегічного контролінгу підприємства 396
Єфімова Г. В., Пащенко О. В. Адаптація організаційно-управлінської системи підприємства до змін у ринковому середовищі 403
Майданюк С. І., Паламарчук В. І. Оплата праці як основна складова механізму мотивації управлінського персоналу з економічної безпеки підприємства 409
Ситник Н. І. Особливості менеджменту знань у малому і середньому бізнесі 415
Світлична К. С., Братішко Ю. С. Основні тенденції, цілі та принципи формування інтегрованої системи менеджменту на підприємстві 421
Каткова Н. В., Циганова О. С. Класифікація факторів впливу на побудову системи контролінгу на промислових підприємствах 427
Ткаченко С. О. Діагностико-прогностична функція антикризового фінансового управління суб'єкта господарювання 435
Шимко О. В. Імідж як інструмент досягнення конкурентних переваг торговельного підприємства 440

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Рецензія на монографію Ситницького М. В. 447

ДО УВАГИ АВТОРІВ ЖУРНАЛУ «БІЗНЕС ІНФОРМ»!

Редакція просить оформлювати список використаних джерел до статей згідно з новим ДСТУ 8302:2015 (Київ, 2016 р.).
Ознайомитись з ДСТУ можна за посиланням:
http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТЕОРИЯ

Лучик С. Д., Лучик М. В. Качество жизни молодежи: вопросы благосостояния 8
Журавель Е. В., Михляев М. А. Развитие мотивационной теории и ее адаптация к условиям рыночной конкуренции 15
Сосновская О. А., Житарь М. О. Анализ методов оценки уровня экономической безопасности предприятий 21
Цикало Е. И. Подход к идентификации состояния субъекта хозяйствования 27
Иванов Р. В., Иванов К. Р. Логистика и домашние хозяйства 34

ГЛОБАЛИЗАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ В ЭКОНОМИКЕ

Наумова М. А. Влияние глобальных вызовов на функционирование рынка труда 40

ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ

Жилинская О. И., Салаев К. Г. Концептуальная модель укрепления экономической безопасности Азербайджана 50
Измайлов Я. А., Егорова И. Г. Анализ государственно-частного партнерства в Украине и мире 60

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ОТНОШЕНИЯ

Доброскок Ю. Б., Чумак А. А. Этапы выхода малого и среднего бизнеса на рынок США через международную платформу электронной коммерции Etsy 68
Горбаль Н. И., Гресько В. В., Гудыма Р. В. Тенденции и перспективы развития украинского экспорта 73
Крамарев Г. В., Шлыкова В. А., Леванда Е. М. Анализ динамики и структуры внешнеторговой деятельности Украины 79

ИННОВАЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ

Ханин И. Г., Поляков М. В., Рябоконь М. В. Концептуальные основы инжиниринговых школ в контексте формирования национальной инновационной системы в Украине 92
Красностанова Н. Э., Привалова Н. В. Контроль развития инновационно активных предприятий 99
Квитка А. В., Балаклеец К. Ю. Европейские тренды в инновационном предпринимательстве 105

ИНВЕСТИЦИОННЫЕ ПРОЦЕССЫ

Кравчун А. С. Роль самоорганизации для развития инвестиционной платформы национальной экономики в условиях несовершенства трансфера технологий 114

ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Бондаренко Е. М., Захарченко Л. А., Олтян И. П. Внедрение дуального образования в подготовку экономистов и менеджеров сферы телекоммуникаций на основе компетентностного подхода 119
Холявко Н. И. Подход к финансированию высшего образования Украины по концепции Quadruple Helix 125

ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ЭКОНОМИКЕ

Краус Н. Н., Краус Е. Н., Манжура А. В. Профессии будущего в виртуальной реальности инновационно-цифрового пространства 132
Плотникова Л. И., Романенко Н. В., Синенко С. И. Сущность электронной торговли в мировой экономике 139
Белявцева В. В. Инновационные преимущества информационного управления предпринимательской деятельностью 145

РЕГИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА

Гонта С. В. Научные подходы и методы анализа социальной инфраструктуры регионов Украины 151
Гуменюк В. В., Перегуда Р. И. Формирование финансово и организационно способных органов местного самоуправления в Украине 156
Ревко А. Н. Методологические принципы и критерии структурного анализа социальной инфраструктуры регионов Украины 164
Возняк Г. В., Пелехатый А. О. Бюджетная политика регионов Украины в фокусе реформы финансовой децентрализации: концептуализация и направления совершенствования 170

ЭКОНОМИКО-МАТЕМАТИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ

Щелкунова Л. И., Емец М. С. Фрактальный анализ динамики международных прибытий в туризме 178
Пивавар И. В. Усовершенствование методологии оценки и анализа уровня экономической безопасности предприятия 184
Ус Ю. В., Яремко А. Д. Теоретико-методические основы оценки трудовой составляющей антикризисного потенциала предприятия 192
Савченко М. В., Шкуренко О. В. Интегральный подход к оценке экономической безопасности экспортоориентированных социально-экономических систем 199

ЭКОНОМИКА СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА И АПК

Грошев С. В. Организационно-экономический механизм управления эффективностью использования земельных ресурсов фермерских хозяйств 208
Логоша Р. В., Мороз И. О., Кричковский В. Ю. Потенциал и проблемы развития отечественного рынка органического овощеводства 215
Харченко Р. В. Проблемы и перспективы развития сельскохозяйственной кооперации в объединенной территориальной общине 221

ЭКОНОМИКА ТОРГОВЛИ И УСЛУГ

Богдан Н. Н., Рябев А. А., Краснокутская Ю. В. Мониторинг финансово-экономической безопасности предприятий гостиничного комплекса как детерминант развития 229
Чкан И. А. Законодательное исполнение вопроса защиты прав потребителей рынка финансовых услуг 236
Черная М. В., Бугрименко Р. М., Зонвирэ О. Особенности формирования нового рыночного пространства на отечественном потребительском рынке 241

ЭКОНОМИКА ТРАНСПОРТА И СВЯЗИ

Носач И. В., Лебедева Д. А. Оптимизация структуры активов отечественных авиакомпаний 249

ЭКОНОМИКА ПРЕДПРИЯТИЯ

Белявская А. В., Мизунская И. Р., Ковальчук Н. А. Аналитические аспекты управления уровнем ликвидности и платежеспособности предприятий энергетики 255
Мельник Е. Н. Принципы формирования и использования механизмов ресурсного обеспечения деятельности перерабатывающего предприятия 261
Витюк А. В., Савельева А. А. Аналитическое исследование факторов влияния на финансовую стойкость машиностроительных предприятий Винницкой области 267
Волошан И. Г., Волковская Я. В. Учетная и налоговая политика в управлении бизнес-процессами промышленных предприятий 273

УЧЁТ АУДИТ

Безручук С. Л., Селецкая Д. О. Проблемы оценки инвестиционной недвижимости по национальным и международным стандартам бухгалтерского учета 279
Лукин В. А., Маляревский Ю. Д. Принципы учета: проблемы терминологии 284
Усатенко О. В. Экономический анализ деятельности венчурных фондов в системе аудита 291

ФИНАНСЫ, ДЕНЕЖНЫЙ ОБОРОТ И КРЕДИТ

Грищенко Т. В., Анзина А. В. Основные направления влияния финансиализации на функционирование национальных экономик и субъектов хозяйствования 296
Бриль М. С. Пространственно-динамический анализ состояния фондового рынка Украины 303
Петровская С. А., Петровский М. В. Проблемы обеспечения денежно-кредитной безопасности Украины 311
Жук И. И. Трансформация фискальной политики и её влияние на экономический потенциал государства 317
Кузькин Е. Ю. Теоретико-методологический базис формирования фискального пространства местного самоуправления в условиях финансовой децентрализации 322
Макаренко У. Б. Финансовое регулирование развития медиакорпораций в Украине 331
Вейц А. И. Обоснование понятия легализации доходов клиентов банка 337
Тулай О. И., Ямелинец А. И. Налог на доходы физических лиц: роль и значение в условиях бюджетной децентрализации 343
Зверук Л. А., Лысенко Т. С. Управление кредитной деятельностью банковских учреждений: сущность, практика, направления совершенствования 349

МЕНЕДЖМЕНТ И МАРКЕТИНГ

Цаль-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю. Статистическо-учетное обеспечение оценки качества занятости персонала на предприятии по показателю добавленной стоимости 358
Акименко Н. В., Мамонтенко Н. С. Системная мотивация управленческого персонала предприятия 364
Нестеренко Р. В. Оценка экономико-организационного обеспечения деятельности предприятий машиностроения как объективная основа внедрения логистическо-ориентированных систем 371
Дорошкевич К. О., Вороновська М. Н., Ивасюк В. В. Процесс менторинговой деятельности на предприятиях в условиях инновационного развития 377
Чорный А. В. Роль Скрам-мастера в развитии лидерских компетентностей персонала IT-предприятий 383
Кизенко Е. А. Формирование зон контроля в системе стратегического контроллинга предприятия 396
Ефимова А. В., Пащенко А. В. Адаптация организационно-управленческой системы предприятия к изменениям в рыночной среде 403
Майданюк С. И., Паламарчук В. И. Оплата труда как основная составляющая механизма мотивации управленческого персонала по экономической безопасности предприятия 409
Сытник Н. И. Особенности менеджмента знаний в малом и среднем бизнесе 415
Светличная К. С., Братишко Ю. С. Основные тенденции, цели и принципы формирования интегрированной системы менеджмента на предприятии 421
Каткова Н. В., Цыганова А. С. Классификация факторов влияния на построение системы контроллинга на промышленных предприятиях 427
Ткаченко С. А. Диагностико-прогностическая функция антикризисного финансового управления субъекта хозяйствования 435
Шимко О. В. Имидж как инструмент достижения конкурентных преимуществ торгового предприятия 440

СПРАВОЧНАЯ ИНФОРМАЦИЯ

Рецензия на монографию Ситницкого М. В. 447

CONTENT

ECONOMIC THEORY

Luchyk S. D., Luchyk M. V. The Quality of Life of Youth: the Issues of Well-Being 8
Zhuravel O. V., Mikhlyayev M. O. Developing the Motivational Theory and Its Adaptation to the Conditions of Market Competition 15
Sosnovska O. O., Zhytar M. O. Analyzing the Methods of Estimation of the Economic Security of Enterprises 21
Tsikalo Ye. I. The Approach to the Identification of the Status of Economic Entity 27
Ivanov R. V., Ivanov K. R. Logistics and Households 34

GLOBALIZATION PROCESSES IN THE ECONOMY

Naumova M. A. The Impact of Global Challenges on the Functioning of Labor Market 40

FOREIGN EXPERIENCE

Zhylinska O. I., Salayev K. Haci. The Conceptual Model of Strengthening the Economic Security of Azerbaijan 50
Izmaylov Ya. O., Yegorova I. G. Analyzing Public-Private Partnership in Ukraine and World-Wide 60

INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Dobroskok Iu. B., Chumak A. O. The Stages of Entering the U.S. Market for the Small and Medium-Sized Businesses Using the International E-Commerce Platform Etsy ... 68
Horbal N. I., Hresko V. V., Hudyma R. V. The Tendencies and Prospects of Development of the Ukrainian Exports 73
Kramarev H. V., Shlykova V. O., Levanda O. M. Analyzing the Dynamics and Structure of the Foreign Trade Activity of Ukraine 79

INNOVATIVE PROCESSES

Khanin I. G., Polyakov M. V., Ryabokon M. V. The Conceptual Bases of Engineering Schools in the Context of Formation of the National Innovation System in Ukraine 92
Krasnostanova N. E., Pryvalova N. V. Control over the Development of the Innovatively Active Enterprises 99
Kvitka A.V., Balakleiets K. Yu. The European Trends in the Innovative Entrepreneurship 105

INVESTMENT PROCESSES

Kravchun A. S. The Role of Self-Organization for Development of the Investment Platform of National Economy in Conditions of Imperfection of Technology Transfer 114

EDUCATION AND SCIENCE

Bondarenko O. M., Zakharchenko L. A., Oltyan I. P. Introducing the Dual Education in the Training of Economists and Managers of the Telecommunication Sphere on the Basis of Competence Approach 119
Kholiavko N. I. The Approach to Financing Higher Education in Ukraine Using the Quadruple Helix 125

INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMICS

Kraus N. M., Kraus K. M., Manzhura I. V. The Professions of the Future in the Virtual Reality of the Innovation-Digital Space 132
Plotnikova L. I., Romanenko M. V., Sinenko S. I. The Essence of E-Commerce in Terms of the Global Economy 139
Beliavceva V. V. The Innovative Advantages of the Information Management of Entrepreneurial Activity 145

REGIONAL ECONOMY

Honta S. V. The Scientific Approaches and Methods of Analysis of Social Infrastructure of the Regions of Ukraine 151
Humenyuk V. V., Pereguda R. I. The Formation of Financially and Organizationally Capable Bodies of Local Self-Government in Ukraine 156
Revko A. M. The Methodological Principles and Criteria of Structural Analysis of Social Infrastructure of Regions of Ukraine 164
Voznyak H. V., Pelekhatyy A. O. The Budget Policy e of the Regions of Ukraine in the Focus of the Reform of Financial Decentralization: Conceptualization and Directions of Improvement 170

ECONOMIC AND MATHEMATICAL MODELING

Shchelkunova L. I., Yemets M. S. The Fractal Analysis of the Dynamics of International Arrivals in Tourism 178
Pyvavar I. V. Improving the Methodology of Estimation and Analysis of the Level of Economic Security of Enterprise 184
Us Yu. V., Yaremko A. D. The Theoretical and Methodical Bases of Estimation of the Labor Component of Anti-Crisis Potential of Enterprise 192
Savchenko M. V., Shkurenko O. V. The Integral Approach to Evaluation of Economic Security of the Export-Oriented Socio-Economic Systems 199

AGRICULTURAL ECONOMICS AND AGRIBUSINESS

Groshev S. V. The Organizational-Economic Mechanism for Efficiency Management of Use of Farm Land Resources 208
Logosha R. V., Moroz I. O., Krychkovskyi V. Yu. The Potential and Problems of Development of the National market of Organic Vegetable Growing 215
Kharchenko R. V. The Problems and Prospects of Development of Agricultural Cooperation in the Joint Territorial Community 221

ECONOMICS OF TRADE AND SERVICES

Bogdan N. M., Ryabev A. A., Krasnokutska Yu. V. The Monitoring of the Financial-Economic Security of Enterprises of Hotel Complex as a Determinant of Development of the Tourism Sector of Region 229
Chkan I. O. The Legislative Enforcement of the Issue of Rights Protection of Consumers of the Financial Services Market 236
Chorna M. V., Buhrimenko R. M., Zonwire Au. The Features of Formation of New Market Space in the National Consumer Market 241

ECONOMICS OF TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

Nosach I. V., Liebiedieva D. O. Optimizing the Assets Structure of National Airlines 249

ECONOMICS OF ENTERPRISE

Biliavska A. V., Mizunska I. R., Kovalchuk N. O. The Analytical Aspects of Management of the Liquidity Level and Solvency of Enterprises in the Energy Industry 255
Melnyk O. M. The Principles of Formation and Use of Mechanisms for Resources Provision of Activity of a Processing Enterprise 261
Vitiuk A. V., Savelieva A. O. The Analytical Research on the Factors of Influence on the Financial Sustainability of Machine-Building Enterprises of Vinnytsya Region 267
Voloshan I. G., Volkovska Ya. V. The Accounting and Tax Policy in the Management of Business Processes of Industrial Enterprises 273

ACCOUNTING AND AUDITING

Bezruchuk S. L., Seletska D. O. The Problems of Investment Property Valuation According to National and International Accounting Standards 279
Lukin V. O., Maliarevskyi Yu. D. The Accounting Principles: Terminology Issues 284
Usatenko O. V. The Economic Analysis of Venture Funds in the System of Audit 291

FINANCE, MONEY CIRCULATION AND CREDIT

Hryschenko T. V., Anzina H. V. The Main Directions of Influence of Financialization on the Functioning of National Economies and Economic Entities 296
Bril M. S. The Spatial-Dynamic Analysis of Status of the Stock Market of Ukraine 303
Petrovska S. A., Petrovskyi M. V. The Problems of Ensuring the Monetary-Credit Security of Ukraine 311
Zhuk I. I. Transforming the Fiscal Policy and Its Impact on the Economic Potential of the State 317
Kuzkin Ye. Yu. The Theoretical and Methodological Basis for the Formation of the Fiscal Space for the Local Self-Government in the Conditions of Decentralization of Public Finance 322
Makarenko U. B. The Financial Regulation of the Development of Media Corporations in Ukraine 331
Veits O. I. Substantiating the Concept of Legalization of Incomes of Bank's Clients 337
Tulai O. I., Yamelynets A. I. The Tax on Incomes of Physical Persons: the Role and Meaning in the Context of Budgetary Decentralization 343
Zveruk L. A., Lysenko T. S. Management of Credit Activity of Banking Institutions: Essence, Practice, Directions of Improvement 349

MANAGEMENT AND MARKETING

Tsal-Tsalko Yu. S., Moroz Yu. Yu. The Statistical-Accounting Provision of Evaluation of the Quality of Staff Employment at Enterprise According to the Indicator of Value Added 358
Akymenko N. V., Mamontenko N. S. The Systemic Motivation of the Enterprise's Managerial Staff 364
Nesterenko R. V. Evaluating the Economic-Organizational Provision of Machine Building Enterprises as an Objective Basis for Implementation of the Logistic-Oriented Systems 371
Doroshkevych K. O., Voronovska M. M., Ivasyuk V. V. The Process of Mentoring Activity at Enterprises in the Conditions of Innovative Development 377
Chornyi A. V. The Role of Scrum Master in the Development of Leader Competencies of the Staff of IT-Enterprises 383
Kyzenko O. O. The Formation of Control Zones in the System of Strategic Controlling of Enterprise 396
Iefimova G. V., Pashchenko O. V. The Adaptation of the Organizational-Managerial System of Enterprise to Changes in the Market Environment 403
Maidaniuk S. I., Palamarchuk V. I. Remuneration as the Main Component of the Mechanism for Motivation of Managerial Staff in the Field of the Economic Security of Enterprise 409
Sytnik N. I. The Features of Knowledge Management in Small and Medium-Sized Enterprises 415
Svitlychna K. S., Bratishko Yu. S. The Main Tendencies, Goals and Principles of Formation of Integrated Management System at Enterprise 421
Katkova N. V., Tsyhanova O. S. Classifying the Factors of Influence on Building of a System of Controlling at Industrial Enterprises 427
Tkachenko S. O. The Diagnostics-Forecasting Function of the Anti-Crisis Financial Management of Economic Entity 435
Shymko O. V. Image as an Instrument to Achieve Competitive Advantages of Trading Enterprise 440

REFERENCE INFORMATION

Review of the monograph by Sitnicki M. W. 447

УДК 330.1; 334

АНАЛІЗ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

© 2019 ІЗМАЙЛОВ Я. О., ЄГОРОВА І. Г.

УДК 330.1; 334

Ізмайлов Я. О., Єгорова І. Г. Аналіз державно-приватного партнерства в Україні та світі

Метою статті є проведення аналізу здійснення державно-приватного партнерства в Україні й інших країнах світу, зокрема в країнах Європейського та Євразійського Союзів. Доведено, що державно-приватне партнерство поки що не набуло широко розповсюдження через недостатньо відпрацьований механізм його реалізації. Обґрунтовано, що використання удосконаленого механізму державно-приватного партнерства як ефективної форми інтеграційної взаємодії бюджетних установ і приватного сектора на засадах соціальної відповідальності та сталого розвитку національної економіки дозволить залучити в бюджетну сферу приватні інвестиції, що спрямовані на поліпшення якості товарів і послуг, а також забезпечення ефективної господарської діяльності. Встановлено, що не існує еталонної форми державно-приватного партнерства, тому що різноманітність комбінацій співпраці між державним і приватним секторами залежить від країни, регіону, напрямку діяльності, галузей, суб'єктів та об'єктів співпраці, характеристик проектів і від багатьох інших чинників. У статті обґрунтовано, що кожна країна використовує свої інструменти сприяння розвитку соціального партнерства шляхом скоординованої діяльності урядів, органів державної і місцевої влади та приватних партнерів.

Ключові слова: *державно-приватне партнерство, інвестиційно-інноваційний розвиток, Європейський Союз, Євразійський економічний союз.*

Рис.: *3.* ***Табл.:*** *2.* ***Бібл.:*** *17.*

Ізмайлов Ярослав Олексійович *– доктор економічних наук, доцент, кафедра міжнародної економіки, Криворізький економічний інститут Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана (просп. Поштовий, 64, Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50000, Україна)*

E-mail: *izmyar@ukr.net*

Єгорова Ірина Геннадіївна *– кандидат економічних наук, доцент, кафедра міжнародної економіки, Криворізький економічний інститут Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана (просп. Поштовий, 64, Кривий Ріг, Дніпропетровська обл., 50000, Україна)*

E-mail: *egorova-ira@ukr.net*

УДК 330.1; 334

Измайлов Я. А., Егорова И. Г. Анализ государственно-частного партнерства в Украине и мире

Целью статьи является проведение анализа государственно-частного партнерства в Украине и других странах мира, в частности в странах Европейского и Евразийского Союзов. Доказано, что государственно-частное партнерство пока еще не приобрело широкого распространения вследствие недостаточно отработанного механизма его реализации. Обосновано, что использование усовершенствованного механизма государственно-частного партнерства как эффективной формы интеграционного взаимодействия бюджетных учреждений и частного сектора на основе социальной ответственности и устойчивого развития национальной экономики позволит привлечь в бюджетную сферу частные инвестиции, направленные на улучшение качества товаров и услуг, а также обеспечение эффективной хозяйственной деятельности. Установлено, что не существует эталонной формы государственно-частного партнерства, потому что разнообразие комбинаций сотрудничества между государственным и частным секторами зависит от страны, региона, направления деятельности, отраслей, субъектов и объектов сотрудничества, характеристик проектов и от многих других факторов. В статье обосновано, что каждая страна использует свои инструменты способствования развитию социального партнерства посредством скоординированной деятельности правительств, органов государственной и местной власти, а также частных партнеров.

Ключевые слова: *государственно-частное партнерство, инвестиционно-инновационное развитие, Европейский Союз, Евразийский экономический союз.*

Рис.: *3.* ***Табл.:*** *2.* ***Библ.:*** *17.*

Измайлов Ярослав Алексеевич *– доктор экономических наук, доцент, кафедра международной экономики, Криворожский экономический институт Киевского национального экономического университета им. В. Гетьмана (просп. Почтовый, 64, Кривой Рог, Днепропетровская обл., 50000, Украина)*

E-mail: *izmyar@ukr.net*

Егорова Ирина Геннадиевна *– кандидат экономических наук, доцент, кафедра международной экономики, Криворожский экономический институт Киевского национального экономического университета им. В. Гетьмана (просп. Почтовый, 64, Кривой Рог, Днепропетровская обл., 50000, Украина)*

E-mail: *egorova-ira@ukr.net*

UDC 330.1; 334

Izmaylov Ya. O., Yegorova I. G. Analyzing Public-Private Partnership in Ukraine and World-Wide

The article is aimed at carrying out an analysis of public-private partnership in Ukraine and other world countries, in particular in the countries of the European and Eurasian Unions. It is proved that public-private partnership has not yet acquired widespread distribution due to the insufficiently elaborated mechanism for its implementation. It is substantiated that the use of an improved mechanism of public-private partnership, being an efficient form of integration interaction of budgetary institutions and private sector on the basis of social responsibility and sustainable development of the national economy, allows to attract in the budget sphere private investments directed to improving the quality of goods and services, as well as ensuring the efficient economic activity. It is determined that no reference form of public-private partnership exists, because the variety of combinations of cooperation between the public and private sectors depends on the country, region, direction of activity, industry sectors, subjects and objects of cooperation, characteristics of projects and from many other factors. Based on the analysis of the practice of implementation and support of public-private partnership in the economically developed countries, it is substantiated that each country uses its own instruments to facilitate the development of social partnership through the coordinated activities of Governments, the State and local authorities, as well as private partners.

Keywords: *public-private partnership, investment and innovation development, European Union, Eurasian Economic Union.*

Fig.: *3.* ***Tbl.:*** *2.* ***Bibl.:*** *17.*

Izmaylov Yaroslav O. *– Doctor of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of International Economics, Kryvyi Rig Economic Institute of the Kiev National Economic University named after V. Getman (64 Poshtovyi Ave., Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk region, 50000, Ukraine)*

E-mail: *izmyar@ukr.net*

Yegorova Iryna G. *– Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Department of International Economics, Kryvyi Rig Economic Institute of the Kiev National Economic University named after V. Getman (64 Poshtovyi Ave., Kryvyi Rih, Dnipropetrovsk region, 50000, Ukraine)*

E-mail: *egorova-ira@ukr.net*

Зважаючи на світові глобальні суспільно-економічні тенденції, Україні потрібна концентрація зусиль на активізації інвестиційних процесів для створення та впровадження інновацій у всі сфери життя. Для ефективного функціонування підприємств будь-якої форми власності потрібно залучати значні інвестиційні ресурси, що будуть спрямовуватися на розвиток матеріально-технічної бази, поліпшення, технічне переозброєння виробництва, доведення до передового світового рівня виробничих потужностей, диверсифікацію господарської діяльності, розвиток інтелектуального та людського капіталу, соціально-культурні, природоохоронні заходи та ін.

Здійснення господарської діяльності організацій та установ бюджетної сфери України відбувається в особливо складних умовах внаслідок зношеної матеріально-технічної бази. Такий стан справ є результатом недостатнього фінансування з державного і муніципальних бюджетів на відновлення ресурсного потенціалу цих установ протягом тривалого періоду, відсутності підтримки інновацій на державному рівні та використання застарілих форм і методів управління. Державні монополії через їх стратегічну значущість не можуть бути приватизовані. Водночас у державному бюджеті не вистачає коштів на їх просте і розширене відтворення. Тому для бюджетних і приватних установ актуальним завданням є удосконалення механізму визначення можливості залучення приватних інвестиційних коштів, пошуку стратегічних інвесторів і партнерів, побудови ефективних публічно-приватних відносин. Адже саме механізм державно-приватного партнерства (ДПП) є відносно новою та однією з найбільш ефективних форм інтеграційної взаємодії інвестиційно-інноваційної парадигми розвитку бюджетних підприємств у сучасних умовах господарювання. ДПП виступає стратегічним, інституційним та організаційним альянсом між державою і бізнесом з метою реалізації суспільно значущих проектів дуже широкого спектра: від базових галузей промисловості і НДДКР до надання громадських послуг.

З огляду на це, одним із пріоритетних напрямів розвитку установ бюджетної сфери обрано вдосконалення механізму державно-приватного партнерства. Налагодження такого партнерства завдяки об'єднанню ресурсів приватного та державного секторів потенційно може залучити в бюджетну сферу приватні інвестиції, поліпшити якість товарів і послуг, сприятиме зростанню ефективності діяльності, що в синергетичній взаємодії забезпечить сталий розвиток економіки України.

Теоретичні та методологічні питання аналізу діяльності суб'єктів господарювання у контексті здійснення державно-приватного партнерства, а також особливості їх вирішення відповідно до вимог розвитку національного господарства України на інвестиційно-інноваційних засадах знайшли відображення в наукових працях українських учених, серед яких В. Андрійчук, М. Флейчук, А. Мокій [1], О. Амоша, А. Гальчинський, В. Геєць [2], Л. Малюта, Т. Лічусь [3], І. Павленко [4], К. Пашинська [5], А. Пересада, І. Прокопенко, Т. Стовбун [6], В. Семиноженко, С. Свірко [7], А. Сухоруков, О. Собкевич [8], В. Федоренко, М.Г. Чумаченко, А. Чухно. Деякі аспекти механізму здійснення державно-приватного партнерства входять до кола наукових інтересів таких закордонних науковців, як С. Глазьєв, Дж. Делмон [9], М. Бромвич, Л. Бернстайн, В. Беренс, П. Хавранек, Е. Нікбахт, М. Портер, П. Ромеро, Б. Санто, А. Семенчишин [10], О. Соколовська [11], Л. Шарингер [12], У. Шарп, А. Шпіттофф, Й. Шумпетер, А. Шеремет [13] та ін.

Проведений аналіз останніх наукових публікацій в Україні та світі дозволяє констатувати, що комплексному розгляду проблем розвитку державно-приватного партнерства приділено недостатньо уваги. Досить обмежене коло фахівців здійснює науковий пошук, що спрямований на розкриття сутності, удосконалення класифікації, принципів і методів здійснення державно-приватного партнерства у країнах з різними моделями управління та напрямками розвитку. Тому існує нагальна потреба в аналітичному дослідженні державно-приватного партнерства в Україні та світі, яке забезпечує формування інформаційно-рекомендаційної бази для надання додаткового імпульсу щодо ефективного розвитку такого партнерства на підґрунті найкращих світових досягнень.

Метою статті є проведення аналізу здійснення державно-приватного партнерства в Україні, країнах Європейського та Євразійського Союзів.

Взаємодія влади, бюджетних установ і приватного сектора в частині об'єднання зусиль, ресурсів і потенціалів, справедливий розподіл ризиків між партнерами за умови збереження державного контролю над активами дозволить:

- залучити інвестиційні ресурси;
- ефективно реалізовувати спільні проекти;
- використовувати досвід розвитку та механізми приватного сектора економіки;
- підвищити якість продукції та послуг;
- покращити управління соціально-економічною та екологічною інфраструктурою, що сприятиме розвитку як бюджетних, так і приватних установ.

Результати ДПП повинні позитивно відображатися на діяльності усіх сторін відповідно до поставленої мети. Водночас на сьогодні існує проблема довіри між владою, представниками державних установ і приватними підприємцями.

Причиною є те, що представники різних ланок управління ще не остаточно змогли переформатувати економічне мислення та економічну свідомість з радянських догм про певну обраність, ізоляцію та велику кримінальну відповідальність за неефективне управління державними установами на засади соціальної відповідальності та сталого розвитку.

Основні положення здійснення ДПП в Україні регламентовані Законом України «Про державно-приватне партнерство» (№ 2404-VI), відповідно до ст. 1 якого державно-приватне партнерство трактується як співпраця між державою Україна, Автономною Республікою Крим, територіальними громадами, в особі від-

повідних органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також юридичними особами, крім державних і комунальних підприємств, або фізичними особами-підприємцями, що здійснюється на підставі договору в порядку, встановленому Законом або іншими нормативно-правовими актами. Відповідно до Закону об'єктами державно-приватного партнерства можуть бути: існуючі, зокрема, відтворювані (шляхом реконструкції, модернізації, технічного переоснащення) об'єкти, що перебувають у державній або комунальній власності, у тому числі ділянки надр; створювані чи придбані об'єкти в результаті виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства [14].

У зв'язку з довготривалим характером партнерства і необхідністю формалізації всіх суттєвих умов на інвестиційному та експлуатаційному етапах його реалізації складність договірних відносин для проектів ДПП є вищою, ніж для державного замовлення або інших видів правовідносин держави і бізнесу. Це призводить для проектів ДПП до більш високої вартості підготовчих, передпроектних робіт і потребує значно більшого часу як на етапі узгодження умов реалізації цих проектів між державним і приватним партнером, так і на етапі вибору приватного партнера.

Не існує еталонної форми державно-приватного партнерства, тому що різноманітність комбінацій співпраці між державним і приватним секторами залежить від країни, регіону, напрямку діяльності, галузей, суб'єктів та об'єктів співпраці, характеристик проектів і від багатьох інших чинників.

На підставі аналізу практики застосування та підтримки державно-приватного партнерства в економічно розвинених країнах можна стверджувати, що кожна країна використовує свої інструменти сприяння розвитку державно-приватного партнерства. Високий рівень його застосування передбачає скоординовану діяльність урядів, органів державної і місцевої влади та приватних партнерів.

Незалежно від форми реалізації ДПП будь-який інфраструктурний проект є дуже ризикованим. Тому фактичні витрати на його реалізацію завжди будуть значно вищими порівняно із запланованими. Дуже важливим є те, що при реалізації проекту в рамках прямого бюджетного фінансування всі ризики несе публічний партнер. Водночас у багатьох варіантах ДПП, якщо виникає така можливість, відбувається розподіл якщо не всіх ризиків між сторонами, то хоча б значної їх частини.

Щоб повною мірою реалізувати на рівні країни промисловий, науковий та фінансовий потенціал, який мають промислові підприємства, наукові установи, заклади вищої освіти, фінансово-кредитні та бюджетні установи, рекомендується застосовувати будь-яку з перелічених форм інтеграційної взаємодії у вигляді державно-приватного партнерства (рис. 1).

У табл. 1 наведено інформацію про результати здійснення ДПП в Україні на 1 липня 2018 року в розрізі областей.

Структуру та кількість проектів державно-приватного партнерства в Україні за сферами господарської діяльності подано на рис. 2.

З табл. 1 та рис. 2 можна зробити висновок, що в Україні ДПП знаходиться на зародковому етапі. Для переходу на більш високий рівень розвитку державно-приватного партнерства потрібно подолання недовіри, яка поки що існує між бізнесом і державним сектором.

За даними міжнародної статистики, в Європейському Союзі (ЄС) у першому півріччі 2016 року 40 проектів ДПП загальною вартістю 7,8 млрд євро дійшли до стадії фінансового закриття. Порівняно з першим півріччям 2015 року приріст склав 72 %, 9 країн завершили мінімум по одному проекту ДПП [11]. Серед найбільш відомих завершених проектів ДПП слід зазначити будівництво трьох автомобільних магістралей A355 у Франції, A94 – у Німеччині і D4 / R7 – у Словаччині, а також розроблену систему навчання льотчиків «Фаза II» у Великобританії. Ці проекти у вартісному вираженні склали 45 % від загальної вартості проектів ДПП в першому півріччі 2016 року. В табл. 2 наведено інформацію про здійснення проектів ДПП в Європейському Союзі за 2000–2017 рр. з деталізацією кількості проектів, їхньою загальною вартістю, а також внеском ЄС у вартісному та відсотковому вимірі.

Отже, з табл. 2 видно, що всього по країнах Єврозони з 2000 р. по 2017 р. реалізовано 84 проекти ДПП на суму 29242 млн євро з внеском Євросоюзу обсягом 5640 млн євро. Найбільша кількість проектів ДПП реалізується в таких країнах: у Франції – 21, Німеччині – 14, Словенії – 10 та Греції – 8. За загальними витратами у Великобританії всього на 3 проекти витрачено 2212 млн євро. У Португалії на 3 проекти припадає 2379 млн євро. В Іспанії на 4 проекти спрямовано 2422 млн євро. Водночас у Німеччині витрачено 2147 млн євро на реалізацію 14 проектів, а у Словенії в обсязі 52 млн євро профінансовано 10 проектів.

В ЄС ініціаторами здійснення проектів ДПП активно виступають як громадськість, так і приватний сектор. Незважаючи на жорсткі бюджетні обмеження на державні витрати в ЄС, ДПП має потенціал для розвитку. Було виявлено, що здійснені проекти ДПП були не завжди ефективними і не забезпечували належного співвідношення ціни та якості. Значна кількість проектів ДПП не призвела до очікуваних результатів, що в грошовому вимірі склало 1,5 млрд євро неефективних витрат, з яких 0,4 млрд євро – це кошти фондів ЄС.

Останніми роками в країнах Євразійського економічного союзу (ЄАЕС), зокрема в Росії, Казахстані, Білорусі, Киргизстані, зростає зацікавленість і співпраця в рамках проектів ДПП як з боку публічного, так и приватного секторів. Між експертами, владою та бізнесом проходять зустрічі стосовно можливості та доцільності застосування механізмів співпраці у рамках ДПП з визначенням позитивних і негативних наслідків для всіх секторів і сфер економічної діяльності. В розвитку ДПП активну участь беруть Євразійський банк розвитку, Європейський банк реконструкції та

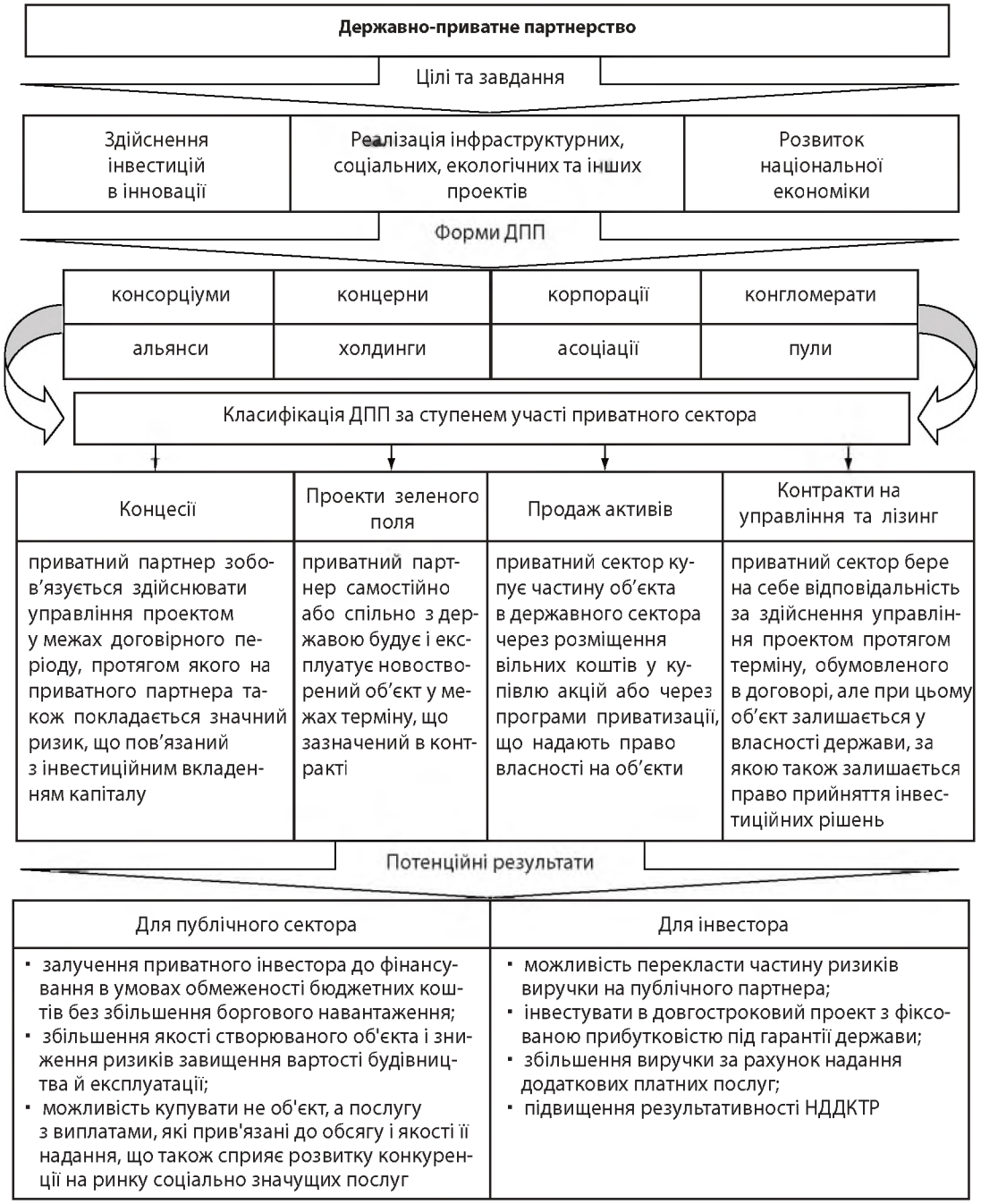

Рис. 1. Завдання, форми та потенційні результати державно-приватного партнерства

Джерело: складено авторами.

Таблиця 1

ДПП за областями України на 1 півріччя 2018 року [15]

№ з/п	Область	Концесія	Спільна діяльність	Договір ДПП	РАЗОМ
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**
1	Донецька	2	2	0	4
2	Житомирська	0	1	0	1
3	Закарпатська	4	5	0	9
4	Запорізька	4	0	0	4
5	Івано-Франківська	1	0	0	1

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5	6
6	Київська	10	0	0	10
7	Кіровоградська	0	1	0	1
8	Луганська	1	0	0	1
9	Львівська	3	1	0	4
10	Миколаївська	14	1	0	15
11	Одеська	0	6	0	6
12	Полтавська	0	5	0	5
13	Харківська	1	0	0	1
14	Херсонська	1	1	0	2
15	Хмельницька	0	0	1	1
16	Чернігівська	0	1	0	1
	РАЗОМ	**41**	**24**	**1**	**66**

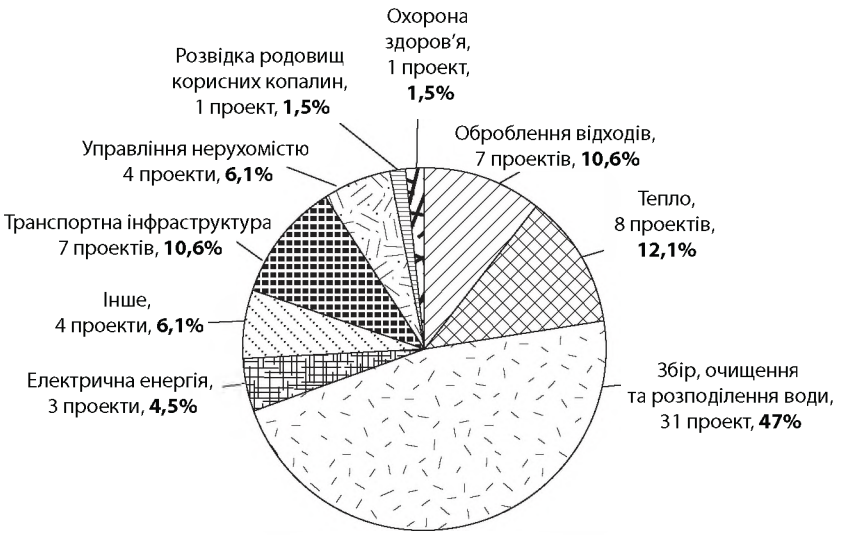

Рис. 2. Структура та кількість проектів державно-приватного партнерства в Україні за сферами господарської діяльності

Джерело: складено авторами на основі [15].

Таблиця 2

ДПП в Європейському Союзі за 2000–2017 рр.

Країна ЄС	Кількість проектів	Загальні витрати, млн євро	Внесок ЄС, млн євро	Відсоток внеску ЄС
1	2	3	4	5
Греція	8	6 806	3 301	58.53 %
Португалія	3	2 379	564	10.00 %
Франція	21	9 856	324	5.74 %
Іспанія	4	2 422	311	5.51 %
Польща	4	388	272	4.82 %
Німеччина	14	2 147	254	4.50 %
Італія	6	553	210	3.72 %
Великобританія	3	2 212	110	1.95 %
Бельгія	2	686	101	1.79 %
Ірландія	3	1 286	81	1.44 %

1	2	3	4	5
Литва	3	99	40	0.71 %
Словенія	10	52	36	0.64 %
Хорватія	1	331	20	0.35 %
Мальта	1	21	12	0.21 %
Естонія	1	4	4	0.07 %
РАЗОМ	84	29 242	5 640	100.00 %

Джерело: складено авторами на основі [16].

розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Європейський інвестиційний банк, Європейська економічна комісія ООН, Всесвітній банк (PPIAF, WBI). Дані про регіональні проекти ДПП в ЄАЕС станом на третій квартал 2016 року наведені на рис. 3.

На підставі даних рис. 3 можна констатувати, що в ЄАЕС 100 проектів готується до реалізації. 151 регіональний проект ДПП реалізується, у т. ч. у соціальній сфері на стадії реалізації знаходяться 57 проектів з обсягом фінансування 74 млрд руб., у комунальній сфері – 55 проектів вартістю 191 млрд руб., у транспортній сфері – 19 проектів на суму 630 млрд руб., в IT-сфері – 13 проектів вартістю 36 млрд руб., в енергетичній сфері – 7 проектів з обсягом інвестування 4,9 млрд руб. Зазначені масштаби інвестицій у здійснення проектів ДПП є свідченням поступового розвитку ДПП в ЄАЕС внаслідок приділення значної уваги такому партнерству з боку держави та сприйняття бізнесом запропонованих умов такої співпраці.

Україні важливо враховувати виявлені за результатами аналізу масштаби та результати здійснення проектів державно-приватного партнерства в країнах ЄС та ЄАЕС, відпрацьовуючи власний підхід до формування ефективного механізму економічного партнерства для активізації інвестиційно-інноваційного потенціалу розв'язання соціальних, екологічних та інших пріоритетних завдань сталого розвитку національної економіки.

Уточнення сутнісно-класифікаційних ознак, методологічного підґрунтя державно-приватного партнерства та поступове удосконалення аналітичного інструментарію у цій сфері сприятиме більш широкому й усвідомленому налагодженню взаємовідносин у сфері ДПП в Україні. Створена на принципах соціальної відповідальності й інвестиційно-інноваційного розвитку аналітична та рекомендаційна база дозволить сформувати комплексне бачення подальшої співпраці державного та приватного секторів української економіки. Це, своєю чергою, позитивно вплине на прийняття управлінських рішень, спрямованих на: покращення економічних, соціальних та екологічних параметрів функціонування державних підприємств з мінімізацією всіх видів ризиків; запобігання помилкам, здійсненим у минулих періодах, що впливають на діяльність державних установ; формування тактичних і стратегічних векторів розвитку суб'єктів бюджетного сектора націо-

Рис. 3. Регіональні проекти ДПП в ЄАЕС станом на третій квартал 2016 р.

Джерело: складено авторами на основі [17].

нального господарства шляхом розробки заходів попередження ризиків, що забезпечить зменшення навантаження на Державний бюджет України.

ВИСНОВКИ

Проведеноаналізздійсненнядержавно-приватного партнерства в Україні, країнах Європейського та Євразійського Союзів, за результатами якого визначено, що ДПП поки ще не є широко розповсюдженим як в Україні, так і в інших країнах світу через недостатню відпрацьованість механізму його реалізації.

Доведено, що процедура здійснення державно-приватного партнерства в умовах інвестиційно-інноваційного розвитку економіки України потребує удосконалення, зважаючи на провідний досвід і проблеми налагодження партнерських відносин у країнах світу.

Розвиток ДПП як інтеграційної взаємодії бюджетних підприємств та приватного сектора пропонується здійснювати в напрямку створення передумов, за яких забезпечується можливість залучити до бюджетної сфери приватні інвестиції, що спрямовані на поліпшення якості товарів і послуг, зростання ефективності господарської діяльності. Внаслідок синергетичної взаємодії результатів реалізації проектів державно-приватного партнерства створюється підґрунтя для розширення інвестиційно-інноваційних можливостей економіки України відповідно до сучасних трендів розвитку світового господарства.

Подальший науковий пошук доцільно зосередити на розвитку методики економічного аналізу державно-приватного партнерства, що передбачає формування системи показників, які дозволять швидко та якісно проводити розрахунки з визначення економічних, соціальних та екологічних ефектів від здійснення ДПП для суб'єктів державного та приватного секторів економіки. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрійчук В. Г., Флейчук М. Т., Мокій А. Т. Інвестиційна безпека перехідних економік в умовах глобальної інтеграції: теоретико-методологічні підстави та прикладні аспекти : монографія. Донецьк : ІЕП НАНУ, 2012. 324 с.

2. Геєць В. М. Інституційна обумовленість інноваційних процесів у промисловому розвитку України. *Економіка України.* 2014. № 12 (637). С. 4–19.

3. Малюта Л., Лібусь Т. Інноваційна політика як основа підвищення міжнародного конкурентного статусу національної економіки. *Соціально-економічні проблеми і держава.* 2013. Вип. 1 (8). С. 141–150.

4. Павленко І. А. Інноваційне підприємництво у трансформаційній економіці України : монографія. Київ : КНЕУ, 2007. 248 с.

5. Пашинська К. С. Форми державно-приватного партнерства. *Економічний аналіз.* 2015. Т. 22. № 1. С. 48–52.

6. Прокопенко І. Ф., Стовбун Т. О. Інноваційна політика держави та її роль у забезпеченні розвитку економіки України. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Економіка.* 2014. Вип. 14. С. 5–15.

7. Свірко С. В., Кузьмінський Б. Ю. Державні фінанси України: визначальні вектори, результати та проблеми розвитку. *Незалежний аудитор.* 2015. № 13 (III). С. 24–31.

8. Сухоруков А. І., Собкевич О. В. Активізація інвестиційно-інноваційної політики у промисловості – стратегічний пріоритет національних економічних інтересів України. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* 2015. № 3 (80). С. 193–205.

9. Делмон Дж. Государственно-частное партнерство в инфраструктуре. Практическое руководство для органов государственной власти. URL: *https://ppiaf.org/documents/1921/download*

10. Семенчишин А. Н. Становление и развитие института государственно-частного партнерства в зарубежных странах. *Молодой ученый.* 2017. № 52. С. 167–171. URL: https://moluch.ru/archive/186/47497/

11. Соколовская О. Е. Европейский рынок проектов государственно-частного партнерства первого полугодия 2016 года: выводы и тенденции. *Молодой ученый.* 2017. № 2. С. 511–513. URL: https://moluch.ru/archive/136/38139/

12. Шарингер Л. Новая модель инвестиционного партнерства государства и частного сектора. *Мир перемен.* 2004. № 2. С. 13–18.

13. Шеремет А. Д. Теория экономического анализа : учебник. М. : Инфра-М, 2011. 352 с.

14. Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 № 2404-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17

15. Стан державно-приватного партнерства в Україні // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=196d3373-eb07-4834-a61e-b3608f28eb22&title=SutnistDerzhavnoprivatnogoPartnerstva

16. Special Report Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits European Union. 2018. № 9 // European Court of Auditors 12, rue Alcide De Gasperi 1615, Luxembourg. URL: eca.europa.eu

17. Практическое руководство для инвесторов «Государственно-частное партнерство в странах Евразийского экономического союза». URL: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=36691820#pos=2;204

REFERENCES

Andriichuk, V. H., Fleichuk, M. T., and Mokii, A. T. *Investytsiina bezpeka perekhidnykh ekonomik v umovakh hlobalnoi intehratsii: teoretyko-metodolohichni pidstavy ta prykladni aspekty* [Investment security of transition economies in the context of global integration: theoretical and methodological foundations and applied aspects]. Donetsk: IEP NANU, 2012.

Delmon, Dzh. "Gosudarstvenno-chastnoye partnerstvo v infrastrukture. Prakticheskoye rukovodstvo dlya organov gosudarstvennoy vlasti" [Public-private partnership in infrastructure. A practical guide for public authorities]. https://ppiaf.org/documents/1921/download

Heiets, V. M. "Instytutsiina obumovlenist innovatsiinykh protsesiv u promyslovomu rozvytku Ukrainy" [Institutional Condition of Innovation Processes in the Industrial Development of Ukraine]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 12 (637) (2014): 4-19.

[Legal Act of Ukraine] (2010). https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17

Maliuta, L., and Libus, T. "Innovatsiina polityka yak osnova pidvyshchennia mizhnarodnoho konkurentnoho statusu natsionalnoi ekonomiky" [Innovation policy as the basis for increasing the international competitive status of the national economy]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava*, no. 1 (8) (2013): 141-150.

"Prakticheskoye rukovodstvo dlya investorov «Gosudarstvenno-chastnoye partnerstvo v stranakh yevraziyskogo ekonomicheskogo soyuza»" [Practical guide for investors "Public-private partnership in the countries of the Eurasian Economic Union"]. http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=36691820#pos=2;204

Pashynska, K. S. "Formy derzhavno-pryvatnoho partnerstva" [Forms of public-private partnership]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 22, no. 1 (2015): 48-52.

Pavlenko, I. A. *Innovatsiine pidpryiemnytstvo u transformatsiinii ekonomitsi Ukrainy* [Innovative entrepreneurship in the transformational economy of Ukraine]. Kyiv: KNEU, 2007.

Prokopenko, I. F., and Stovbun, T. O. "Innovatsiina polityka derzhavy ta yii rol u zabezpechenni rozvytku ekonomiky Ukrainy" [Innovative policy of the state and its role in ensuring the development of the Ukrainian economy]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody. Ekonomika*, no. 14 (2014): 5-15.

"Special Report Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits European Union. 2018. No. 9". European Court of Auditors 12, rue Alcide De Gasperi 1615, Luxembourg. eca.europa.eu

"Stan derzhavno-pryvatnoho partnerstva v Ukraini" [The state of public-private partnership in Ukraine]. Ministerstvo ekonomichnoho rozvytku i torhivli Ukrainy. http://www.me. gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=196d3373-eb07-4834-a61e-b3608f28eb22&title=SutnistDerzhavnoprivatnogoPartnerstva

Semenchishin, A. N. "Stanovleniye i razvitiye instituta gosudarstvenno-chastnogo partnerstva v zarubezhnykh stranakh" [Formation and development of the institution of public-private partnership in foreign countries]. Molodoy uchenyy. 2017. https://moluch.ru/archive/186/47497/

Sharinger, L. "Novaya model investitsionnogo partnerstva gosudarstva i chastnogo sektora" [New model of investment partnership of the state and the private sector]. *Mir peremen*, no. 2 (2004): 13-18.

Sheremet, A. D. *Teoriya ekonomicheskogo analiza* [The theory of economic analysis]. Moscow: Infra-M, 2011.

Sokolovskaia, O. Ye. "Yevropeyskiy rynok proektov gosudarstvenno-chastnogo partnerstva pervogo polugodiya 2016 goda: vyvody i tendentsii" [European market of public-private partnership projects of the first half of 2016: conclusions and trends]. Molodoy uchenyy. 2017. https://moluch.ru/archive/136/38139/

Sukhorukov, A. I., and Sobkevych, O. V. "Aktyvizatsiia investytsiino-innovatsiinoi polityky u promyslovosti - stratehichnyi priorytet natsionalnykh ekonomichnykh interesiv Ukrainy" [Activation of investment and innovation policy in industry is a strategic priority of Ukraine's national economic interests]. *Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo*, no. 3 (80) (2015): 193-205.

Svirko, S. V., and Kuzminskyi, B. Yu. "Derzhavni finansy Ukrainy: vyznachalni vektory, rezultaty ta problemy rozvytku" [Public finances of Ukraine: defining vectors, results and problems of development]. *Nezalezhnyi audytor*, no. 13 (III) (2015): 24-31.